

3. La familia i la casa

CANÇONS QUE CONTÉ	CICLE RECOMANAT
3.1. Mon pare no té nas	INFANTIL
3.2. Cantata	INFANTIL
3.3. Jo tinc un armari	INICIAL
3.4. Quatre cases	INICIAL
3.5. Mareta	MITJÀ
3.6. El riu-rau	MITJÀ
3.7. La barraqueta	MITJÀ

Objectius específics d'aquest centre d'interés.

1. Aprendre les relacions de parentiu: iaio, germà, cosí, tia, etc..
2. Aprendre on és la seua casa i on són les coses que hi ha.
3. Aprendre cançons relacionades amb la família i la casa.
4. Descobrir els diversos tipus d'habitatge: cases, pisos, masies, riu-raus, barraques...

Practiques amb refranys.

Cada casa és un món.

El casat, casa vol.

Casa meua, per pobra que siga.

En un cau de conills, el que fan els pares fan els fills.

3.1. MON PARE NO TÉ NAS.

mètrica	2/4	1
entonació	graus conjunts	àmbit 1

♩ = 160 C

Mon pa-re no té nas, mon pa-re no té nas, ma ma-re es xa-ta, i a un ger-ma-net que tinc, i a un ger-ma-net que tinc, el nas li fal-ta.

1. OBJECTIUS MUSICALS: RITME.

R.12. Reproduir en eco esquemes rítmics de 2 i 4 compassos prosòdics i instrumentals on

emprem fins a

Objectiu Operatiu 3.1.1.

El professor diu paraules bisíl·labes planes de relacions familiars i els alumnes responen en eco. P.e.:

Pa - re ----- ma - re ----- ti - a ----- on - cle ia-ia

Variant 1. El mateix que a l'exercici anterior, pero fent algunes corxeres i algunes negres. P.e.:

Pa-re ma-re ti - a ...ect.

Variant 2. Canviar, una vegada hagen après la cançó, pare/mare per altres relacions de parentiu. P.e.: oncle/tia, iaio/iaia...

Variant 3. També es pot canviar "germanet que tinc..." per "tío que jo tinc.."

2. OBJECTIUS MUSICALS: RITME.

R.8. Caminar ajustant-se a un ostinato rítmic.

Objectiu Operatiu 3.1.2.

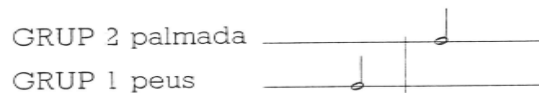
Caminar sobre la base de la característica mètrica de la cançó..., tot dient " *vaig, cór-rec, cór-rec, vaig*" i "*Mon pare no te nas*" alternadament en ostinato amb direcció lliure. Canviar de direcció en cada frase.

3. OBJECTIUS MUSICALS: RITME.

R.16. Executar un ostinato amb instruments naturals mentre s'escolta la cançó.

Objectiu Operatiu 3.1.3.

Es divideix la classe en dos grups, que executaran un ostinato amb instruments naturals que acompanyaran la cançó que canta el professor:

4. OBJECTIUS MUSICALS: AUDICIÓ.

A. 11. Reaccionar davant les figures negra/corxera que s'han sentit.

Objectiu Operatiu 3.1.4.

Es confeccionen cartolines rectangulars de 20 cm x 10 cm i s'hi pinta una negra /corxera, de manera que la meitat dels xiquets en duguen una i l'altra meitat vaja penjada del coll per un fil. El professor improvisarà en flauta/xilòfon una melodia basada en una de les figures negra/corxera i donarà l'ordre als xiquets que es belluguen en sentir la seua figura, ajustant- hi el seu pas i que s'assenten a terra quan no la senten P.e.: El professor toca a negres. Els "xiquets-negres" es mouen i els "xiquets-corxeres" romanen assentats a terra.

El professor toca corxeres. Els "xiquets-corxeres" s'alcen i es mouen i els "xiquets-corxeres" s'assenten.

El professor fa silenci. Tots els alumnes s'assenten.

3.2. CANTATA

mètrica	varietat	6
entonació	--	àmbit -

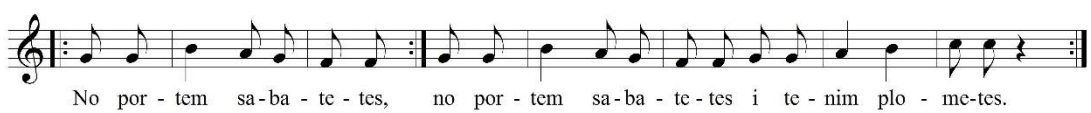
a)

b)

c)

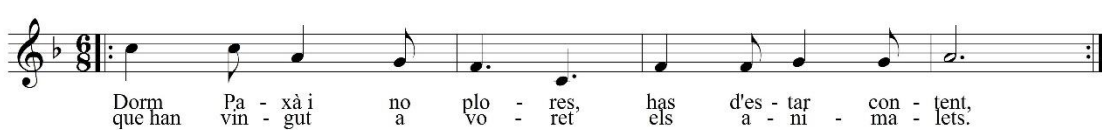

d)

e)

f)

g)

1. OBJECTIUS MUSICALS: RITME I ENTONACIÓ.

- R.14. Memoritzar un text i la expressió gestual d'aquest.
- E.1. Reproduir en eco cançons infantils senzilles.
- E.4. Cantar cançons en l'àmbit *Do-do'*, mentre s'executa un moviment.
- E.8. Cantar un ostinato mentre s'escolta la cançó.

Objectiu Operatiu 3.2.1.

El professor demana als alumnes que imiten el so de les campanes fent l'eco de DIN-DAN-DON, amb les notes *la-sol-fa*, diverses vegades. Després, posa la gravació en versió instrumental i demana als xiquets que canten amb aquella. Tot seguit canten tota la part a) i, en acabar, el professor fa un trèmol de pandereta i els xiquets imiten els sorolls d'un mercat modulant les seues veus, pero sense cridar, mentre un solista, amb entonació fixa, diu el text b), de primer, lentament i després ràpidament. En acabar, tots contestaran "*Bravo, quin goig!*" i faran aplaudiments.

Després, cantaran la part c) amb contestació del solista. En acabar, contestaran entre ells "*Oh, que bonic! Com ha dit que s'anomena? Paxa!..*". Un grup que xiquets que simulen que són pollastrets s'acosten a celebrar el naixement de l'elefant i canten l'apartat d) dramatitzant la situació. Després, quatre grups de xiquets imiten els següents animals:

Grup 1: elefants,

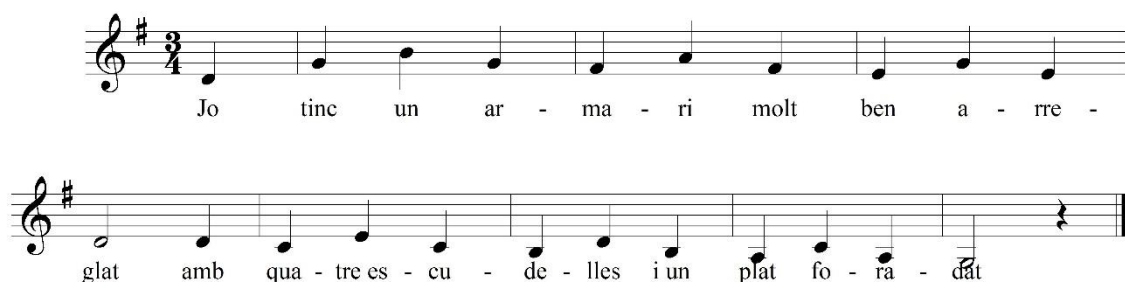
Grup 2: cangurs,

Grup 3: ximpanzés,

Grup 4: ocells, cada grup canta la seua frase de la part e).

Després, el grup 5, els peixets, canta la part f) i tot seguit la repeteixen molt baixet, remorejant amb la lletra ema. En acabar, tots indiquen amb mim l'acció de silenci (*shhh...*) perquè l'elefant que ha nascut puga dormir i, finalment, li canten la cançó de bressol de l'apartat g).

3.3. JO TINC UN ARMARI

1. OBJECTIUS MUSICALES: RITME I ENTONACIÓ

R.20. Assimilar esquemes rítmics mitjançant el moviment i el llenguatge.

E.6. Aconseguir la perfecta entonació dels intervals de 3ª menor i 2ª major, associant-los a cançons.

Objectiu operatiu 3.3.1.

Els alumnes amb una pilota en la mà.

El professor toca amb un instrument de làmines l'interval de 3ª menor, el alumnes boten la pilota als accents.

El professor toca l'interval de 2ª major, els alumnes enlairen la pilota als accents.

Variant 1. El mateix exercici anterior, però fent un pas al temps 1

Variant 2. El mateix que abans, però per parelles acarades, que realitzaran les següents accions:

Temps 1, botar-la en direcció al company

Temps 2, replegar-la del company

Temps 3, canviar-la de mà

Variant 3. Demanarem als alumnes que busquen moviments que es puguin dividir en tres accions. Els anotem tots i el donem el nom del seu creador, després els "movem" al ritme de la cançó gravada, marcan els polsos. P.e.:

1. Moviment JOAN: pujar el braç a l'horitzontal –
pujar l'altre braç –
baixar els dos braços al mateix temps cap als costats.
2. Moviment PERE: pujar un muscle-
pujar l'altre-
baixar els dos.
3. Moviment ISABEL: colpejar amb el peu el sòl-
tocar amb el taló el sòl-
tocar amb la punta del peu el sòl. Després, canviar de peu.

3.4. QUATRE CASES

mètrica	$\frac{3}{4}$	2
entonació	--	4

Qua - tre ca - ses, u-na es - gle - ssia, l'es - co - la i un pla, el pai -

sat - ge és molt ti - pic i es res - pi - ra ai - re sà. Quan a - rri - ba el diu -

men - ge amb mà - gic en - cant, tot el món viu la fes - ta i van molt mu - dats.

1. OBJECTIUS MUSICALS: RITME.

- R.2. Reaccionar condicionats per una ordre del professor en sentir una música.
- R.20. Assimilar esquemes rítmics per mitjà del moviment.

Objectiu Operatiu 3.4.1.

El professor indica als alumnes que escolten la cançó que ballen lliurement i que paren atenció a dues ordres. En sentir "mans!" es posen a picar de mans marcant l'accent i no pararan fins que tornaran a sentir "mans!". L'altra ordre serà "peus!" per a ballar i deixar de ballar.

Variant 1. Canviar les ordres "mans/peus" per altres creades pels alumnes. P.e.: Dos instruments de percussió de timbre diferent.

1. OBJECTIUS MUSICALS: RITME.

- R.20. Assimilar esquemes rítmics per mitjà del llenguatge.
- R.22. Associar ritmes amb paraules.
- R.29. Realitzar ostinatos prosòdics en ternari. Passar-los a instrument i utilitzar-los com a acompanyament de cançons.
- R.31. Aconseguir coordinació mètrica per mitjà de l'execució d'una polirítmia prosòdica.
- R.32. Buscar paraules anacrúsiques i donar-ne una palmellada a l'accent.

Objectius derivats: Plàstica.

- P.1. Realitzar un dibuix al·legòric d'una cançó coneguda.

Objectiu Operatiu 3.4.2.

Realitzar jocs amb sistemes rítmico-prosòdics

per treballar la característica mètrica de la cançó. P.e.: U - I DOS - I - TRES - I

El professor indica la síl·laba en què cal entrar. P.e.:

Assenyala TRES. Els alumnes reciten en ostinato el següent esquema: TRES-I-U-I-DOS-I-

...i fan una palmada en la U.

NOTA: La lletra U sempre serà pronunciada amb més força que les altres.

Després el professor tancarà alguna/es de les síl·labes o les lletres. P.e.:

TRES-I-U- -DOS- ...serán omeses pels alumnes que guardaran el silenci que hi correspon.

Variant 1. Muntar una polirítmia que alterne U- -DOS-I- -I
dos sistemes rítmico-prosòdics. P.e.: U-I- - -TRES-I

Variant 2. Escriure-ho amb grafia convencional.

Variant 3. Demanem als alumnes que busquen paraules per a designar la característica mètrica de la cançó P.e.: FA-RI-GO-LA donant una palmellada a l'accent.

Variant 4. Realitzar un mural de vinyetes explicatiu de la cançó, cada vers en una vinyeta. També, un collage amb fotografies/retalls de la premsa del poble

3.5. MARETA.

mètrica	$\frac{3}{4}$		4
entonació	modus menor		6

Ma — re — ta, ma — re — ta, a — nit vaig so —
I jo la te — ni — a i jo li can —

— miar que u — na ni — ne — ta em va — res com —
— ta — va la ni — na plo — ra — va que te — ni — a

— prar; la ni — na te — ni — a bo — nics els seus
son. Na na na na na na na na na na

ulls, la ca — ra molt fi — na i els
na na na na na na na na na

ca — bells molt rulls.
na na na na

1. OBJECTIUS MUSICALS: RITME.

- R.20. Assimilar esquemes rítmics per mitjà del llenguatge.
- R.22. Associar ritmes a paraules.
- R.32. Buscar paraules anacrúsiques i palmellar-les a l'accent.
- R.35. Crear ostinatos rítmics que continguin fins a...

Objectiu Operatiu 3.5.1.

Realitzar jocs rítmico-prosòdics per tal d'entrar a l'anacrusi de corxera. P.e.:

El professor escriu a la pissarra el sistema rítmico-prosòdic següent:
U I DOS I-TRES I...

Els alumnes repetiran en ostinato diverses vegades. Després el professor tancarà alguna/es síl·laba/es que l'alumne haurà d'ometre en recitar l'ostinato. P.e.:

U - I -DOS -TRES-I

Després

U DOS I

Finalment, el professor assenyalarà per a on ha de començar l'exercici. P.e.: Si assenyala l'última I, l'alumne recitarà:

I | U -DOS- ...i farà una palmellada a l'accent.

NOTA: La U sempre es cantarà mes fort que les altres..

Variant 1. Buscar paraules que s'ajusten a la característica mètrica de la cançó. P.e.: ba-lles-ta, ben-ga-la, a-mi-ga, Ma-re-ta, etc.

1. OBJECTIUS MUSICALS: ENTONACIÓ.

E.12. Practicar la tècnica musical mitjançant la cançó.

E.19. Ampliar la tessitura vocal cantant cançons d'àmbit superior a *Do-do'*.

E.20. Cantar a cor.

Objectiu Operatiu 3.5.2.

Els alumnes, una vegada agrupats d'acord amb la seua tessitura vocal, aprenen les diverses veus de manera individualitzada per grups que, una volta apreses, es conjuntaran en un assaig col·lectiu, en què es cantarà a cor.

3.6. EL RIU-RAU.

mètrica	$\frac{3}{4}$		1
entonació	graus conjunts		3

Ma—re ma—re ma—re que el riu rau es

cre—ma. Ma-re ma-re ma—re els ca—nyis—sos tam—

—bé. Ma-re ma-re ma—re que el riu rau es

cre—ma i a mi se me cre—ma la

nu—via tam—bé.

1. OBJECTIUS MUSICALS: ENTONACIÓ.

- E.12. Practicar la tècnica musical per mitjà de la cançó.
- E.20. Cantar a cor.

Objectiu Operatiu 3.6.1.

El professor ensenya una segona veu (una 3a per sota la melodia), i els xiquets, dividits en dos grups, canten a dues veus amb acompanyament instrumental (del professor, dels alumnes basant-se en els ostinati, de la gravació en versió instrumental).

Variant 1. El mateix que a l'exercici anterior, pero sense acompanyament instrumental, és a dir, "a capella".

2 OBJECTIUS MUSICALS: INSTRUMENTS.

- I.6. Crear instrumentacions senzilles basades en ostinati i notes pedals i gravar-les posteriorment.

Objectiu Operatiu 3.6.2.

Realitzar, ajudats pel professor, una instrumentació senzilla basada en ostinati i pedals que emprarem per a acompanyar la cançó que gravarem després aprofitant la gravació de manera vocal o regulant-ne el balanç, de l'equip estereofònic, de tal manera que el canal instrumental se senti amb poc de volum front a la veu.

mètrica	$\frac{3}{8}$		8
entonació	modus menor		7

3.7. LA BARRAQUETA.

Tinc u-na bar-ra—que—ta que no té tres —

— pol, que no té tres — pol, que no té tres —

— pol, per la ma-ti—na—de—ta ja li pe—ga el

sol, ja li pe—ga el sol, ja lí pe—ga el

sol. Tru—lle—ra, que tru—lle—ra, que

tru—lle—ra, que tru—lle—ra. I jo tinc un ar—

—ma—ri molt ben ar—re—glat, molt ben ar—re—

—glat, molt ben ar—re—glat; té dos qui—que—res

ve—lles i un plat fo—ra—dat, i un plat fo—ra—

— dat, i un plat fo—ra—dat. Tru—lle—ra, que

tru—lle—ra, que tru—lle—ra, que tru—lle—ra.

1 OBJECTIUS MUSICALS: ENTONACIÓ.

E.12. Practicar la tècnica musical mitjançant la cançó.

E. 19. Ampliar la tessitura vocal cantant cançons d'àmbit superior a *Do-do'*.

E.20. Cantar a cor.

Objectiu Operatiu 3.7.1.

S'ensenyen les diverses veus de l'harmonització per separat i, posteriorment, les canten a cor.

2 OBJECTIUS MUSICALS: ENTONACIÓ.

E.14. Discriminar els tres suports tonals del mode menor i reproduir-ne vocalment qualsevol.

Objectiu Operatiu 3.7.2.

Entonar els tres suports tonals *mi-sol-si* de l'acord de tònica. Una vegada dominats els sons d'aquest acord, el professor toca o canta un d'aquests amb la síl·laba "ta" i els alumnes esdevinen si és el I, III ó V, per a la qual cosa alçaran la mà amb un, tres o cinc dits estesos.